

POETIC OBJECT: THE MOVEMENT OF OBJECTS TO A CREATIVE ART-WORK UNDER THE CONCEPT OF OBJECT-ORIENTED ONTOLOGY

กวีวัตถุ: การเคลื่อนตัวของวัตถุสู่งานสร้างสรรค์ภายใต้แนวคิดภววิทยาวัตถุ

Orawee Bumpetch^{1*} อรวี บำเพ็ชร^{1*} Kamol Phaosavadi²
กมล เผ่าสวัสดิ์² Kitsirin Kitisakonl³ กิตสิรินทร์ กิตติสกล³

Abstract

Background and Objectives: Poetic Object is a sculptural creative work grounded in the concept of Object-Oriented Ontology (OOO), using the repair of broken objects as a case study. The inspiration for this work comes from observing strangely shaped objects in familiar public spaces, such as motorcycle taxi stands or roadside communities. These objects often originate from the repair or reuse of household items for continued functionality. Even though such repaired or modified objects may appear distorted or displaced from their original form (seemingly “out of place”), they still retain traces of what they are or once were. This perception reveals an aspect of objecthood that does not immediately emerge through the visible damage or altered condition of the present form. The awareness of this phenomenon gives rise to the possibility of developing a process of perceiving object existence through artistic creation, by engaging with and manipulating materials. This research, therefore, aims to: (1) study the perception of objects, and (2) develop a sculptural creative process that fosters such perception.

Methods: This study is divided into four stages: (1) surveying the existence of objects, (2) studying object perception through the concept of object-oriented ontology and reviewing contemporary art practices, (3) analyzing object perception through the framework of Object-Oriented Ontology as a basis for artistic creation, and (4) executing the sculptural creation through a process of repair and reconstruction.

Research Article

Received: 28 March 2024

Revised: 9 December 2024

Accepted: 24 December 2024

** Corresponding author*

email: 1002sculpture@gmail.com

How to cite:

Bumpetch, O., Phaosavadi, K., & Kitisakon, K. (2025). Poetic object: The movement of objects to a creative art-work under the concept of object-oriented ontology. *Fine Arts Journal: Srinakharinwirot University*, 29(2), 19-36.

Keywords: Object-Oriented Ontology; Reconstruction; Sculpture

คำสำคัญ: ภววิทยาวัตถุ; การซ่อมสร้าง; ประติมากรรม

¹ Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University, Thailand

¹ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University, Thailand

² คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

³ Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University, Thailand

³ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Key Findings: The study found that the creative process in this research enables objects to shift from being mere “thing” to attaining the state of “object” (Being) in the artwork. This transformation occurs through the assemblage of materials or elements that differ from their original conditions and previously understood states. This generates a process of thought emerging from the perception of these artistic objects. Furthermore, the act of repair transcends the boundaries of craftsmanship (Craft) and evolves into a reconstructive process within the context of art (Art).

Implications of the Study: The convergence of objecthood in art and the process of making unveils significant implications, revealing the presence of objects where their original state and current existence intersect. This convergence gives rise to the artwork and opening a space for critical reflection and imaginative exploration.

Conclusions and Future Study: The process of engaging with objects in this research expands the boundaries of thought and creativity by exploring object perception that is not confined to human-centered interpretations and meanings. The researcher hopes that this creative process, grounded in the awareness of object existence under the framework of Object-Oriented Ontology, can lead to artistic creation in other fields, including design. Furthermore, the study of object existence beyond broken objects—such as cultural or mythical objects—may reveal alternative ways of material engagement different from reconstruction, which could be beneficial for future artistic creation.

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: “กวีวัตถุ” (Poetic Object) เป็นผลงานสร้างสรรค์ทางประติมากรรมที่นำแนวคิดทฤษฎีวิัตถุ หรือ Object-Oriented Ontology (OOO) มาเป็นแก่นแกนในการศึกษาและวิเคราะห์ โดยใช้ “การซ่อมวัตถุหักพัง” เป็นกรณีศึกษา ซึ่งได้แรงบันดาลใจจากการสำรวจพบวัตถุรูปทรงแปลกตาในพื้นที่สาธารณะที่พบเห็นอยู่เป็นประจำ เช่น จุดจอดรถจักรยานยนต์รับจ้าง หรือชุมชนริมทาง

สิ่งของเหล่านี้มักเกิดจากการนำของใช้ในครัวเรือนมาซ่อมแซมเพื่อใช้งานต่อ แม้สิ่งของที่ถูกซ่อมหรือปรับเปลี่ยนจะมีลักษณะแตกต่างไปจากรูปแบบเดิมจนดูราวกับ “ผิดที่ผิดทาง” แต่ยังสามารถรับรู้ได้ถึง “สิ่งที่วัตถุเป็น” หรือ “เคยเป็น” ทำให้เห็นสถานะของวัตถุที่ไม่ปรากฏโดยตรงผ่านร่องรอยชำรุดและการเปลี่ยนแปลงของสถานะในปัจจุบัน การรับรู้ต่อปรากฏการณ์นี้นำมาสู่ความเป็นไปได้ในการสร้างกระบวนการรับรู้ “การมีอยู่ของวัตถุ” ผ่านการสร้างสรรค์ทางศิลปะด้วยการจัดการกับวัสดุ การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้วัตถุ และ 2) สร้างกระบวนการทางประติมากรรมที่เปิดให้เกิดการรับรู้วัตถุอย่างมีนัยยะ

วิธีการศึกษา: การศึกษานี้แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสำรวจ “การมีอยู่ของวัตถุ” 2) การศึกษาการรับรู้วัตถุด้วยแนวคิดทฤษฎีวิัตถุและทบทวนงานศิลปกรรมร่วมสมัย 3) การวิเคราะห์การรับรู้วัตถุด้วยกรอบแนวคิดทฤษฎีวิัตถุเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ และ 4) การดำเนินการสร้างสรรค์ทางประติมากรรมด้วย “กระบวนการซ่อมสร้าง”

ผลการศึกษที่สำคัญ: จากการวิเคราะห์ผลงานและกระบวนการสร้างสรรค์พบว่า กระบวนการสร้างสรรค์ดังกล่าวสามารถทำให้วัตถุ “เคลื่อนไหว” จากสถานะ “สิ่งของ” ไปสู่ “ความเป็นวัตถุ” ในตัวงานศิลปะ ผ่านวิธีการประกอบวัสดุหรือสิ่งที่แตกต่าง ทั้งจากสภาพที่เคยเป็นและสถานะที่เคยเข้าใจ การเปลี่ยนผ่านนี้นำไปสู่กระบวนการทางความคิดที่เกิดจากการรับรู้วัตถุศิลปะเหล่านั้น อีกทั้งยังทำให้ “การซ่อมแซม” เคลื่อนออกจากขอบเขตของ “งานฝีมือ” (Craft) มาสู่กระบวนการ “การซ่อมสร้าง” (Re-constructive Process) ในบริบทของศิลปะ (Art)

นัยสำคัญของการศึกษา: การเคลื่อนไหวของทั้ง “ความเป็นวัตถุในงานศิลปะ” และ “กระบวนการซ่อมสร้าง” เผยให้เห็นนัยยะสำคัญที่สะท้อน “การมีอยู่ของวัตถุ” จุดที่สภาวะวัตถุเดิมและสภาวะวัตถุปัจจุบันมาบรรจบกัน จนเกิดเป็นตัวงานศิลปะที่เปิดพื้นที่ให้แก่ความคิดและจินตนาการของผู้ชม

สรุปผลและแนวทางการศึกษาในอนาคต: กระบวนการจัดการกับวัตถุในงานวิจัยนี้ได้ขยายขอบเขตทางความคิดและการสร้างสรรค์ ผ่านการรับรู้วัตถุที่ไม่ถูกจำกัดด้วยการตีความจากมุมมองของความเป็นมนุษย์เพียงอย่างเดียว ผู้วิจัยหวังว่า กระบวนการสร้างสรรค์ที่ตั้งอยู่บนแนวคิดทฤษฎีวัตถุนี้ จะสามารถนำไปสู่การสร้างสรรค์ศิลปะในสาขาอื่น ๆ รวมถึงการออกแบบเชิงทดลอง (Experimental Design) ได้ในอนาคต นอกจากนี้ การศึกษาการมีอยู่ของวัตถุอาจไม่จำกัดเฉพาะวัตถุหักพัง หากขยายไปสู่ “วัตถุทางวัฒนธรรม” หรือ “วัตถุในเชิงมายาคติ” อาจเปิดเผยแนวทางใหม่ในการจัดการวัสดุและรูปแบบศิลปะที่แตกต่างไปจากเดิม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ทางศิลปะในอนาคต

1. บทนำ

จุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ในงานวิจัยนี้ เกิดจากความชอบในการซ่อมแซมและประดิษฐ์สิ่งของภายในบ้านตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้ผู้วิจัยมีนิสัยชอบทดลองและมองหาความเป็นไปได้อื่น ๆ ในการประดิษฐ์และใช้งานสิ่งของต่าง ๆ รอบตัว จนนำมาสู่การสำรวจ “การมีอยู่ของสิ่งต่าง ๆ” ในพื้นที่ของการใช้ชีวิตประจำวันของผู้วิจัย

จากการสำรวจดังกล่าว ผู้วิจัยได้พบเห็นข้าวของเครื่องใช้ตามบ้านเรือนที่ถูกซ่อมแซมเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในพื้นที่สาธารณะ เช่น จุดจอดรถจักรยานยนต์รับจ้าง หรือชุมชนข้างทาง แม้สิ่งของเหล่านั้นจะมีลักษณะที่ดูเหมือนไม่เข้าที่เข้าทาง เช่น แก้วที่มีพนักพิงเป็นกระดานหมากรุก หรือลึงไม้ยกเยกที่เรียงซ้อนกันและถูกรัดติดกับเสาให้เป็นที่นั่งหรือวางของชั่วคราว แต่สิ่งเหล่านี้กลับไม่ได้สร้างความรู้สึกละแวกกลับเกือกลกกันอย่างน่าประหลาด

การสำรวจนี้ทำให้เห็นถึง “ความสัมพันธ์ของวัตถุ” ที่กระตุ้นให้เกิดกระบวนการรับรู้ “การมีอยู่ของวัตถุ” ผ่านการซ่อมแซมสิ่งของในชีวิตประจำวัน เพื่อทำความเข้าใจการรับรู้วัตถุ และขยายขอบเขตของการรับรู้ที่เคยถูกจำกัดจากมุมมองและคำจำกัดความของความเป็นมนุษย์ที่ผู้วิจัยคุ้นชิน

แนวคิดดังกล่าวได้นำมาสู่การศึกษาและทบทวน “การรับรู้วัตถุ” โดยใช้กรอบแนวคิดภววิทยาวัตถุ (Object-Oriented Ontology: OOO) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มุ่งทำความเข้าใจ “สิ่งต่าง ๆ ในตัวของวัตถุเอง” โดยมองว่า ความรู้ของมนุษย์เป็นเพียงการสะท้อน “การมีอยู่ของวัตถุ” มิใช่สิ่งที่บ่งบอกความจริงของวัตถุ (เก่งกิจ กิจติเรียงลาภ, 2563, น. 13-15) นอกจากนี้ นฤพนธ์ ดังวิเศษ (2564ก, น. 2) ได้กล่าวว่า “วัตถุภาวะบ่งบอกถึงกระบวนการเปลี่ยนสภาพ ความไม่คงรูป และปฏิสัมพันธ์ของสรรพสิ่งที่กระทำต่อกันอย่างเป็นพลวัต” ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ลีว ไบรอัน (Levi Bryant) (อ้างถึงใน เก่งกิจ กิจติเรียงลาภ, 2563, น. 22-23) ที่ว่า วัตถุมีความสามารถในการ “แปล” (Translation) ทั้งในแง่ของการเปลี่ยนและการแปลตัวเอง รวมถึงการแปลวัตถุอื่นที่อยู่ร่วมด้วย กล่าวคือ ทุกครั้งที่วัตถุต่าง ๆ เกิดปฏิสัมพันธ์กัน วัตถุนั้นจะ “แปลตัวเอง” และ “แปลวัตถุอื่น” เช่น กระดานหมากรุกที่ถูกวางพาดกับโครงสร้างของเก้าอี้ กระดานหมากรุกได้เปลี่ยนศักยภาพของตนเองเป็น “พนักพิง” ในขณะที่เก้าอี้ก็เผยให้เห็นร่องรอยของสิ่งที่เคยปรากฏและชี้ให้เห็นความเป็นไปได้อื่น ๆ ของการมีอยู่ ผู้วิจัยจึงตีความว่า วัตถุไม่มีขอบเขตที่ชัดเจน ไม่มีความหมายตายตัว และสามารถผันแปรได้ตามบริบทแวดล้อม ดังนั้น “การมีอยู่และเป็นอยู่ของวัตถุ” ไม่ได้เป็นเพียงสิ่งที่ปรากฏให้มนุษย์รับรู้หรือเข้าใจเท่านั้น การรับรู้วัตถุที่ดูเหมือนไม่เข้าที่เข้าทาง แต่กลับไม่สร้างความรู้สึกแปลกแยก จึงเป็นเพียงการสะท้อนการมีอยู่ของวัตถุในบางส่วนที่มนุษย์เข้าไปสัมพันธ์หรือสัมผัสถึงเท่านั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นถึงความเป็นไปได้ใน “กระบวนการสร้างสรรค์จากการรับรู้วัตถุ” ภายใต้อาณาเขตแนวคิดภววิทยาวัตถุ โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้วัสดุทุกพยางค์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเก็บรวบรวมมาจากสิ่งของเหลือใช้ในบ้านเรือนทั่วไป มาเป็นวัตถุสำหรับการศึกษา เพื่อเลือกใช้สิ่งของที่ผู้คนคุ้นเคยและนำมาผ่านกระบวนการ “ซ่อมสร้าง” (Re-constructive Process) ให้กลายเป็น “พื้นที่แห่งการรับรู้วัตถุ” ผ่านการสัมพันธ์กันของวัสดุและสิ่งของ แนวทางนี้อาจนำไปสู่การขยายขอบเขตอันจำกัดของความคิดและความเข้าใจต่อสิ่งต่าง ๆ ผู้วิจัยหวังว่ากระบวนการวิจัยดังกล่าวจะนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลทางศิลปะประติมากรรมทั้งในด้าน “กระบวนการสร้างสรรค์” และ “ประสบการณ์ทางสุนทรีย์”

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการรับรู้วัตถุด้วยแนวคิดภววิทยาวัตถุ หรือ OOO (Object-Oriented Ontology)

2.2 เพื่อแสวงหากระบวนการสร้างสรรค์ทางประติมากรรมที่ทำให้เกิด “กระบวนการรับรู้วัตถุ” ภายใต้อาณาเขตแนวคิดภววิทยาวัตถุ

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ศึกษาแนวคิดภววิทยาวัตถุ หรือ OOO (Object-Oriented Ontology) เพื่อทำความเข้าใจกรอบทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้วัตถุและสภาวะการมีอยู่ของวัตถุในบริบทศิลปะ

3.2 ทบทวนกรณีศึกษาศิลปกรรมร่วมสมัยที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดการสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) แนวคิดคินสึจิ (Kintsugi) 2) ผลงาน My New Old Chair ของ ทาเทียน่า เฟรตัส (Tatiane Freitas) และ 3) ผลงาน Untitled Works (1989-2008) ของ ดอริส ซัลเซโด (Doris Salcedo)

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 การสำรวจการมีอยู่ของวัตถุในพื้นที่การใช้ชีวิตประจำวัน

ผู้วิจัยใช้เส้นทางจากที่พักไปยังสถานที่ทำงานเป็นเส้นทางหลักในการเดินสำรวจ เพื่อสังเกตและสัมผัสการมีอยู่ของวัตถุที่สัมพันธ์กับผู้คน พบว่ามีสิ่งของเหลือใช้จากครัวเรือนถูกนำมาซ่อมแซมและประยุกต์ใช้ในพื้นที่สาธารณะ แต่สิ่งของเหล่านั้นมีความแตกต่างจากการซ่อมแซมเพื่อใช้งานภายในบ้านทั้งในด้านความประณีตและความแข็งแรงปลอดภัย จากการสังเกตพบว่า วัตถุที่ถูกนำกลับมาใช้ในพื้นที่สาธารณะมักผ่านการจัดการกับวัสดุในลักษณะที่ไม่จำเป็นต้องเข้ากันหรือสอดคล้องกับวัตถุเดิม หากแต่สามารถนำมาทดแทนส่วนที่ชำรุดหรือสูญหายไป และยังคงสามารถใช้งานได้ต่อไป จึงทำให้วัตถุที่พบมักมีลักษณะแปลกตาและดูผิดที่ผิดทางไปจากความคุ้นชิน

อย่างไรก็ตาม แม้วัตถุจะถูกดัดแปลงหรืออยู่ในสภาพที่แตกต่างไปจากเดิม แต่ก็ยังสามารถรับรู้ได้ว่าสิ่งนั้นคืออะไร เกรแฮม ฮาร์แมน (Graham Harman) (อ้างถึงใน นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2564ข, ย่อหน้า 2) ให้ทรรศนะว่า ความสัมพันธ์ที่วัตถุมีต่อสิ่งต่าง ๆ จะเผยให้เห็น “ความจริงในแบบที่ปรากฏ” ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นความสัมพันธ์ที่มนุษย์จะเข้าใจได้ทั้งหมด

อาจกล่าวได้ว่า “ความรู้สึกผิดที่ผิดทาง” เป็นเพียงมุมมองของมนุษย์หรือตัวผู้วิจัยเอง การที่วัตถุเข้ามาสัมพันธ์กันสามารถแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่วัตถุนั้น “เป็น” มากกว่าสิ่งที่มนุษย์ “คิด” ว่าวัตถุเป็น การอยู่ร่วมกันของวัตถุจึงทำให้การรับรู้ของมนุษย์สามารถเคลื่อนหรือขยายขอบเขตของความคิดและความเข้าใจไปตามบริบทของสถานการณ์ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับวัตถุ

นอกจากนี้ การรับรู้ถึงสถานะการมีอยู่เดิมของวัตถุผ่านร่องรอยของความชำรุดเสียหาย เช่น แก้วที่พื้นก้นพังหายไปหรือถูกต่อเติมด้วยสิ่งอื่น การตระหนักว่ามีบางอย่าง “หายไป” หรือ “ถูกซ่อมแซม” กลับเป็นสิ่งที่ยืนยันถึงการมีอยู่เดิมของวัตถุ ปรากฏการณ์แห่งการรับรู้นี้นำไปสู่การศึกษาวัตถุในเชิงปรัชญาที่ว่าด้วย “ภววิทยาของวัตถุ” หรือ OOO (Object-Oriented Ontology)

ภาพที่ 1 ตัวอย่างวัตถุที่พบและการประกอบสร้าง
(อรวี บำเพ็ชร, ประเทศไทย, 2565, ภาพถ่ายส่วนตัว)

4.2 การศึกษาการรับรู้วัตถุด้วยแนวคิดทฤษฎีวิัตถุ และทบทวนงานศิลปกรรมร่วมสมัย

4.2.1 แนวคิดทฤษฎีวิัตถุ หรือ OOO (Object-Oriented Ontology)

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากการรับรู้วัตถุตั้งที่กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการสร้างให้เกิดกระบวนการรับรู้วัตถุผ่านการสร้างสรรค์ทางประติมากรรม ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดทฤษฎีวิัตถุ หรือ OOO มาเป็นหลักการในการศึกษาและวิเคราะห์การสร้างสรรค์ เนื่องจากแนวคิดทฤษฎีวิัตถุเป็นแนวคิดที่พิจารณาถึงการมีอยู่ของวัตถุ ว่า วัตถุหนึ่ง ๆ มีศักยภาพหรือความสามารถในการดำรงอยู่มากกว่าการปรากฏของตัววัตถุ และการอยู่ร่วมกันของวัตถุก็สามารถเผย “บางสิ่ง” ให้ปรากฏ ซึ่งอยู่นอกเหนือความเข้าใจของมนุษย์ อันถือเป็นศักยภาพของวัตถุ ไม่ใช่ “ความผิดที่ผิดทาง” (เก่งกิจ กิติเรียงลาภ, 2563, น. 27-28)

แนวคิดนี้ทำให้มุมมองที่ผู้วิจัยมีต่อวัตถุเปลี่ยนไป โดยเคลื่อนจากความรู้สึกและการตีความไปสู่การรับรู้วัตถุจาก “ความเป็นวัตถุ” เอง แม้การรับรู้และเข้าใจสิ่งต่างๆ จะทำให้สามารถบ่งบอกถึงการมีอยู่ของสิ่งนั้น ๆ ผ่านการที่เราเข้าไปอยู่ร่วมและประสบกับโลกในสิ่งที่เห็นและจับต้องได้ แต่บางครั้งก็สามารถระลึกถึงบางสิ่งที่ไม่ปรากฏ เช่น เห็นโต๊ะแล้วนึกถึงเก้าอี้ เห็นห้องที่ว่างเปล่าแล้วนึกถึงสิ่งของที่เคยอยู่ภายใน เป็นต้น ซึ่ง เกษม เพ็ญภินันท์ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กุมภาพันธ์ 2567)³ ได้ให้ทรรศนะไว้ว่า ความเป็นวัตถุไม่ได้อยู่เพียงแค่ “การปรากฏให้เห็น” เวลาที่เราพูดถึง “วัตถุ” เราเห็นสิ่งนั้นในฐานะของสิ่งที่ปรากฏอยู่ แต่เมื่อพูดถึง “ความเป็นวัตถุ” จะไม่ใช่แค่สิ่งที่ปรากฏอยู่ นั่นทำให้คำว่า Thing (สิ่ง) และ Object (ความเป็นวัตถุ) แตกต่างกัน

ดังนั้น “ความเป็นวัตถุ” (Object) คือ บางสิ่งที่ยังไม่ได้ปรากฏให้เห็น แต่สามารถคาดการณ์นึกถึง หรือบ่งบอกได้ว่ามี “วัตถุ” ตรงส่วนนั้นอยู่ แม้สิ่งนั้นจะไม่ปรากฏก็ตาม

เมื่อพิจารณาการรับรู้ต่อ “วัตถุหักพัง” ที่สำรวจพบภายใต้แนวคิดภววิทยาวัตถุ จะเห็นได้ว่าเป็นการรับรู้วัตถุทั้งในด้านของ “สิ่งที่ไม่ปรากฏ” และ “การอยู่ร่วมกันของวัตถุต่างชนิดต่างที่มา” กล่าวคือการรับรู้สภาวะเดิมของวัตถุ (present-before-hand) ผ่านร่องรอยชำรุดหักพังของสภาวะวัตถุปัจจุบัน (present-at-hand) และการนำวัสดุต่าง ๆ มาซ่อมแซมทดแทนส่วนที่สูญหาย (ready-to-hand) ซึ่งการที่เราจะซ่อมแซม “อะไร” และ “อย่างไร” นั้นหมายความว่าเรารู้ว่าวัตถุนั้น “มีอยู่” และ “เป็นอยู่” อย่างไรหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เราตระหนักถึง “ความเป็นวัตถุ” ของมัน

ดังนั้น “การซ่อมสร้าง” (Reconstructive Repair) จึงเป็นสิ่งที่ยืนยันการรับรู้ภววิทยาวัตถุ การศึกษาการรับรู้วัตถุด้วยแนวคิดภววิทยาวัตถุนี้ จึงนำไปสู่มุมมองใหม่ของการรับรู้วัตถุในงานศิลปกรรมร่วมสมัย ที่สามารถนำมาใช้ในการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีนัยสำคัญ

4.2.2 กรณีศึกษาศิลปกรรมร่วมสมัย

แม้การรับรู้วัตถุหักพังและการซ่อมแซมจะสามารถแสดงให้เห็นถึงการรับรู้ “ความเป็นวัตถุ” แต่การนำแนวคิดนี้มาสู่กระบวนการสร้างสรรค์ให้เป็นผลงานศิลปะ ย่อมต้องแสดงให้เห็นถึงการรับรู้วัตถุในเชิงศิลปะที่สามารถก่อให้เกิด “ประสบการณ์ทางสุนทรียะ” ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับ “การซ่อม” และ “การสร้างสรรค์” ในงานศิลปกรรมร่วมสมัย ซึ่งสะท้อนมุมมองของภววิทยาวัตถุ ดังต่อไปนี้

³ ส่วนหนึ่งของการบรรยายทางวิชาการ หัวข้อ Object-oriented ontology รายวิชา 3500620 ปรัชญาสุนทรียศาสตร์ สังกัดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1) คินสึจิ (Kintsugi) เป็นศิลปะการซ่อมแซมถ้วยชามภาชนะของชาวญี่ปุ่น โดยมีได้ปกปิด ร่องรอยแตกหัก แต่ใช้การผสมรอยแตกกร้าวด้วยทอง จนเกิดเป็นความงามที่สะท้อนปรัชญาแห่งชีวิต เป็นการเรียนรู้ ยอมรับ และอยู่ร่วมกับความเปลี่ยนแปลง (ปริพนธ์ นำพาสันติ, 2567, ย่อหน้า 3-8) หากพิจารณาภายใต้แนวคิดภววิทยาวัตถุ (Object-Oriented Ontology) การรับรู้ถึง “สภาวะวัตถุเดิม” ของภาชนะที่แตกหักนำไปสู่ความคิดเชิงปรัชญา และกระบวนการ “หาวัสดุทดแทน” ส่วนที่สูญหาย ซึ่งเป็นการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ การรับรู้ และการเข้าใจโลก ผ่าน “ความมีอยู่” และ “ความเป็นวัตถุ” ได้อย่างลึกซึ้ง

แม้การซ่อมจะเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรค์ แต่คินสึจิมิได้ซ่อมเพียงเพื่อการนำกลับมาใช้ เท่านั้น หากยังสื่อถึง “ความงามแห่งความไม่สมบูรณ์” (wabi-sabi) และ “การเปลี่ยนแปลง” ผ่านตัวงาน ศิลปะ จึงทำให้กระบวนการซ่อมในแนวคิดนี้มีลักษณะคาบเกี่ยวระหว่าง “งานหัตถกรรม” (Craft) กับ “งานศิลปะ” (Art) อย่างมีนัยสำคัญ

ภาพที่ 2 ตัวอย่างการซ่อมแซมภาชนะเซรามิกด้วยแนวคิดคินสึจิ

(Smithsonian, 2020)

ความเข้าใจเรื่อง “การซ่อมแซม” ที่แต่เดิมถูกมองว่าเป็นการกระทำเพื่อตอบสนองต่อ ธรรมชาติของวัสดุ กลับถูกขยายขอบเขตในกรอบของภววิทยาวัตถุ ว่าการซ่อมแซมมิใช่เพียงการปรับปรุงสิ่งของ แต่ยังเป็น “การรับรู้สภาวะของวัตถุที่ไม่ปรากฏ” (present-before-hand) ผ่านร่องรอยของการแตกหักที่ ปรากฏในสภาวะวัตถุปัจจุบัน (present-at-hand) ผู้วิจัยเห็นว่า ลักษณะทางกายภาพของวัตถุที่ไม่สมบูรณ์ นั้น สามารถสร้างให้เกิด “พื้นที่แห่งความสัมพันธ์ของวัตถุ” ผ่าน “การซ่อมสร้าง” (Reconstructive Repair) ในกระบวนการสร้างสรรค์ทางประติมากรรม ซึ่งเผยให้เห็นถึงพลังของวัตถุในการสัมพันธ์และก่อรูปความ หมายด้วยตนเอง

2) My New Old Chair โดย ทาเทียน่า เฟรตัส (Tatiane Freitas) ผลงานชิ้นนี้เป็นหนึ่งในชุดผลงาน “My New Old Chair” ซึ่งแม้ผู้วิจัยจะเห็นแรงบันดาลใจที่สืบเนื่องจากแนวคิดคินสิจในการ “ซ่อมแซมแบบทิ้งร่องรอย” ที่แสดงให้เห็นถึงความเปราะบางและการเปลี่ยนแปลง แต่ตัวผลงานไม่ได้สะท้อนเพียงประเด็นของ “การซ่อมแซม” เท่านั้น หากแต่แสดงให้เห็น “การจัดการ” และ “การอยู่ร่วมกันของวัสดุที่แตกต่าง” ที่ทำให้วัตถุเคลื่อนตัวไปสู่ความหมายใหม่

เฟรตัสใช้วัสดุโปร่งแสงอย่างอะคริลิกเรซินประกอบเข้ากับตัววัตถุเดิม คือ “เก้าอี้ไม้” ซึ่งไม่เพียงแต่สร้างความสวยงามแบบใหม่ให้กับวัตถุ แต่ยังเน้นย้ำถึง “ประวัติศาสตร์” และ “ความไม่สมบูรณ์แบบ” ที่ยังคงอยู่ในตัววัตถุ (Dialogist, n.d., para. 2-3)

ภาพที่ 3 My New Old Chair, Tatiane Freitas
(Mothes, 2023)

ในเชิงภววิทยา ผลงานของเฟรทส์ทำให้เห็นว่า “การมีอยู่ของเก้าอี้ไม้” หรือเครื่องเรือนที่ทำจากไม้ เป็นแนวคิดหลักและวัสดุหลักที่ศิลปินเลือกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ โดยลักษณะของการออกแบบและเนื้อไม้ยังสะท้อนถึง “ยุคสมัย” และ “ประวัติศาสตร์ของวัสดุ” การที่ศิลปินนำวัสดุโปรงแสงมาเติมเต็มส่วนที่ขาดหายของเก้าอี้ไม้ที่แตกหัก ทำให้เห็นถึง “ความแปลกแยกที่ถูกประสานเข้าหากัน” วัตถุทั้ง 2 ชนิด ได้แก่ ไม้และอะคริลิกเรซิน มีคุณสมบัติและสถานะที่แตกต่าง แต่เมื่อถูกรวมเข้าไว้ด้วยกัน กลับสร้างการรับรู้ใหม่ต่อ “การมีอยู่ของวัตถุ” กล่าวได้ว่า ผลงานนี้เปิด “สถานการณ์ของการรับรู้แบบปลายเปิด” (Open-ended Perception) จากการที่วัตถุสองชนิดมาสัมพันธ์กัน และทำให้เกิดการตระหนักถึง “ศักยภาพของวัตถุ” อาจเปิดเผยสิ่งที่ไม่ปรากฏเมื่อวัตถุนั้นอยู่ลำพัง สิ่งนี้นำมาสู่แนวทางสำคัญในงานวิจัย คือ การใช้ “วัสดุทดแทนส่วนที่ชำรุดหรือหายไป” เพื่อกระตุ้นการขยายขอบเขตการรับรู้และความเข้าใจเดิมของมนุษย์ต่อวัตถุ ซึ่งอาจเผยให้เห็นสถานะของ “การอยู่ร่วมกัน” และ “การแปลความหมายซึ่งกันและกันของวัตถุ” ภายใต้แนวคิดภววิทยาวัตถุ

3) Untitled Works (1989-2008) โดย ดอริส ซัลเซโด (Doris Salcedo) ศิลปินชาวโคลอมเบียผู้นี้เติบโตในบริบททางการเมืองที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งและความรุนแรง ทำให้ผลงานของเธอจำนวนมากได้รับอิทธิพลจาก “ประสบการณ์ส่วนตัวอันเจ็บปวด” ที่เกิดจากการสูญหายของสมาชิกในครอบครัว (Guggenheim, 2015, para. 1-7) ในผลงานชุดนี้ ศิลปินเลือกใช้ “วัตถุเครื่องเรือน” (Furniture) เป็นสื่อกลางสำคัญ โดยการใช้สิ่งของในชีวิตประจำวัน เช่น เก้าอี้ โต๊ะ และตู้เสื้อผ้า โดยวัตถุเหล่านี้สะท้อนถึง “ชีวิต” และ “ครอบครัว” เมื่อถูกจัดวางในลักษณะกลุ่มก้อนที่นิ่ง หนักแน่น และซ้ำซ้อนกัน สภาพของวัตถุในพื้นที่ดังกล่าวสร้างบรรยากาศที่ชวนให้นึกถึง “พิศพ” หรือ “การไว้อาลัย” อันเป็นภาพจำที่ผู้วิจัยเคยพบในข่าวหรือภาพยนตร์ แม้ว่าผู้วิจัยอาจไม่สามารถเข้าถึงความคิดหรือความหมายเชิงลึกที่ศิลปินตั้งใจสื่อได้ทั้งหมด แต่ “การรับรู้การมีอยู่ของวัตถุ” และ “การจัดการกับวัสดุ” ก็สามารถกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกอึดอัด ว่างเปล่า และอ้างว้าง ผ่านลักษณะทางกายภาพของวัตถุและพื้นที่ที่ถูกสร้างขึ้น

ผู้วิจัยเห็นว่า “การจัดวางวัตถุ” (Object Installation) ของซัลเซโดเป็นเสมือนการสร้าง “สถานการณ์แห่งการรับรู้” ที่ทำให้ผู้ชมมองเห็นวัตถุในมุมมองที่แตกต่างออกไปจากความเข้าใจเดิม โดยนำไปสู่การขยายขอบเขตทางความคิดและจินตนาการในการสัมผัส “ความเป็นวัตถุ” ผ่านประสบการณ์ทางสุนทรียะ

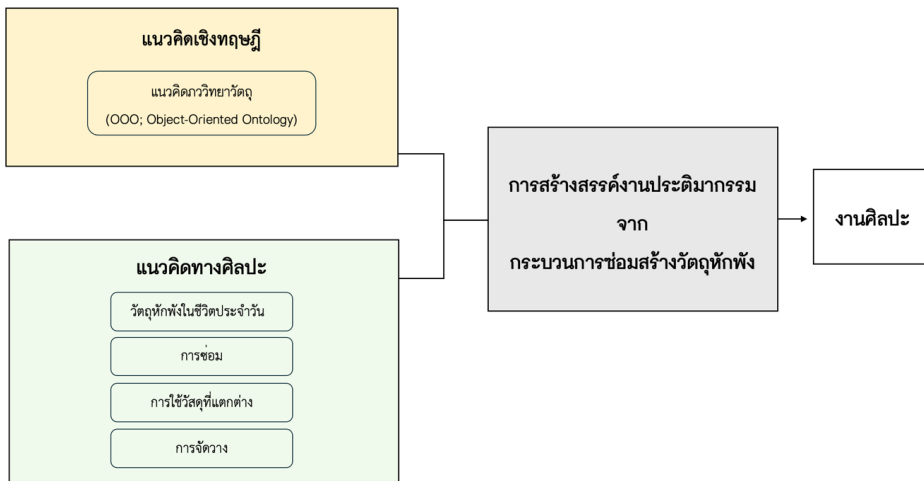
ภาพที่ 4 Untitled Works (1989-2008), Doris Salcedo
(Guggenheim, 2015)

โดยสรุป การสำรวจพบ “การมีอยู่ของวัตถุหักพังในพื้นที่สาธารณะ” ได้นำมาสู่การศึกษา ภาววิทยาวัตถุและการทบทวนศิลปกรรมร่วมสมัย ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมองเห็น “การรับรู้วัตถุ” ในหลายระดับ ตั้งแต่ 1) การรับรู้สภาวะของวัตถุเดิม (present-before-hand) ที่ไม่ปรากฏ 2) การเข้าใจร่องรอยชำรุดของวัตถุปัจจุบัน (present-at-hand) และ 3) การสร้างสรรค์ประติมากรรมภายใต้ “ปรัชญาเชิงวัตถุ”

แนวคิดคินสึจิ (Kintsugi) แสดงให้เห็นแนวทางของ “การซ่อมวัตถุหักพัง” ซึ่งทำให้เกิดการรับรู้วัตถุผ่านกระบวนการซ่อมสร้าง (Reconstructive Repair)

ในขณะที่ My New Old Chair ของ Tatiane Freitas แม้จะได้รับอิทธิพลจากแนวคิดคินสึจิ แต่การจัดการกับวัสดุของเธอกลับมุ่งเน้น “การอยู่ร่วมและแปลซึ่งกันและกันของวัตถุ” (Inter-translation of Objects) อันนำไปสู่การขยายขอบเขตการรับรู้วัตถุที่แตกต่างออกไปจากความคุ้นชิน

นอกจากนี้ Untitled Works (1989-2008) ของ Doris Salcedo ยังแสดงให้เห็นถึง “การจัดวางวัตถุ” ที่มีพลังทางสุนทรียะสูง ซึ่งกระตุ้น “กระบวนการรับรู้” และเชื้อเชิญให้ผู้ชมเข้ามามีส่วนร่วมในประสบการณ์ร่วม (Shared Aesthetic Experience) ผ่าน “การรับรู้วัตถุ” อย่างเป็นพลวัต อย่างไรก็ตาม ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยทั้งหมดนี้ได้นำมาสู่ “การสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีทางศิลปะ” เพื่อพัฒนาเป็นแนวทางการสร้างสรรค์ในงานประติมากรรมเชิงภาววิทยาวัตถุ ดังแสดงแผนผังตามรูปภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 5 แผนผังการสังเคราะห์ทฤษฎีและแนวคิดทางศิลปะสู่การสร้างสรรค์
(อรวี บำเพ็ชร, ประเทศไทย, 2565)

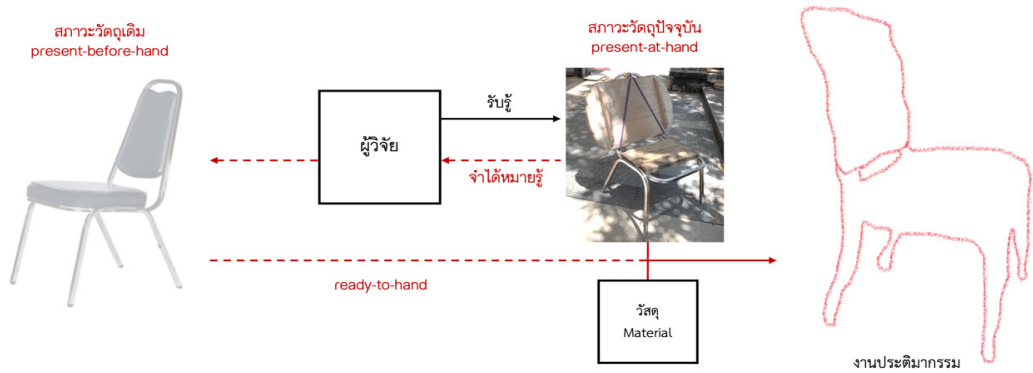
5. ประโยชน์ของการวิจัย

5.1 เกิดการรับรู้วัตถุภายใต้แนวคิดทฤษฎีวัตถุ หรือ OOO (Object-Oriented Ontology) ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับ “การมีอยู่” และ “การเป็นอยู่” ของวัตถุ อันก่อให้เกิดแนวทางใหม่ในการสร้างสรรค์ทางประติมากรรมที่แตกต่างออกไปจากขอบเขตและความคุ้นชินเดิมของผู้วิจัย

5.2 ได้กระบวนการสร้างสรรค์และผลงานประติมากรรมภายใต้แนวคิดทฤษฎีวัตถุ ผ่านกระบวนการวิจัยที่เน้น “การรับรู้การมีอยู่และการเป็นอยู่ของวัตถุหรือสิ่งรอบตัว” ซึ่งนำไปสู่การศึกษาการประยุกต์ใช้ และการตีความใหม่จากการวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะกับการรับรู้วัตถุในมุมมองทฤษฎีวัตถุ อันเป็นที่มาของผลงานสร้างสรรค์ชุด “กวีวัตถุ”

6. ผลการวิจัย

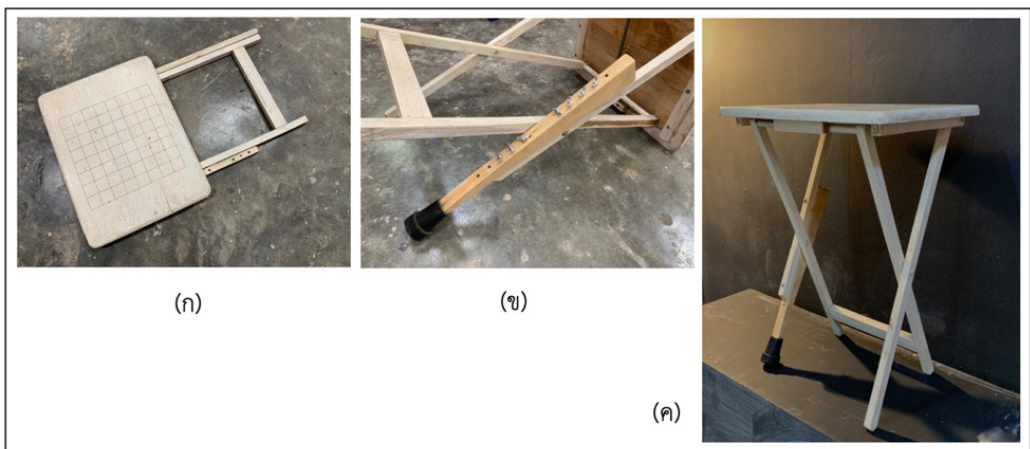
การศึกษาการรับรู้วัตถุด้วยแนวคิดทฤษฎีวัตถุ นำมาสู่การสร้างให้เกิดกระบวนการรับรู้วัตถุ ผ่านการสร้างสรรค์ทางประติมากรรม โดยใช้ “การซ่อมสร้าง” เป็นพื้นที่ให้วัสดุหรือวัตถุต่าง ๆ มาอยู่ร่วมกัน ด้วยการทดแทนส่วนที่ชำรุดหรือหักหายไป ซึ่งเกิดจากการรับรู้สภาวะเดิมของวัตถุ (present-before-hand) ผ่านร่องรอยชำรุดหักพังของวัตถุปัจจุบัน (present-at-hand) นำไปสู่ความคิดในการนำบางสิ่งบางอย่างมาใช้ทดแทนสิ่งที่หายไป (ready-to-hand)

ภาพที่ 6 แผนผังกระบวนการรับรู้ภาววิทยาวัตถุสู่กระบวนการสร้างสรรค์ทางประติมากรรม
 (อรวี บำเพ็ชร, ประเทศไทย, 2565)

เพื่อศึกษาภาววิทยาวัตถุผ่านตัวผลงานสร้างสรรค์ จึงนำกระบวนการซ่อมสร้างข้างต้นมาดำเนินการ
 สร้างสรรค์เป็นผลงาน ได้ดังต่อไปนี้

วัตถุที่ 1 โต๊ะพับสี่ขาทำไม้ค้ายัน

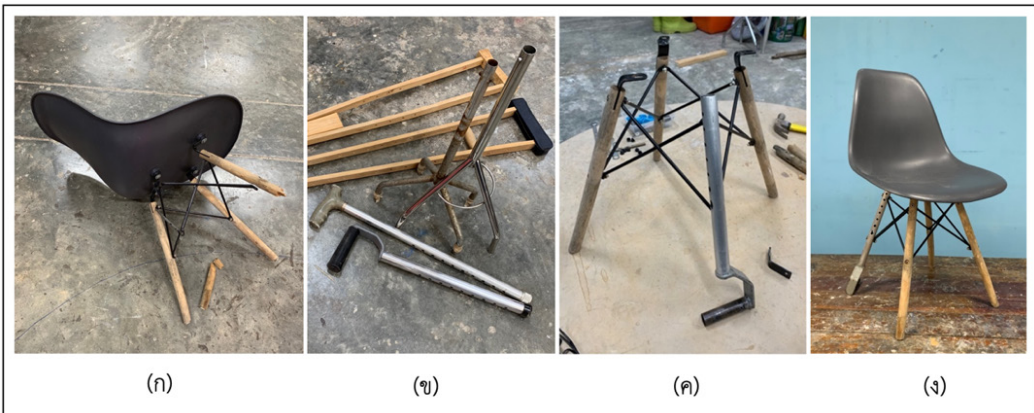
ภาพที่ 7 กระบวนการสร้างสรรค์วัตถุที่ 1 เรียงลำดับการซ่อมสร้างจาก (ก) ไป (ค)
 (อรวี บำเพ็ชร, ประเทศไทย, 2565, ภาพถ่ายส่วนตัว)

วัตถุที่ 2 แก้วไม้โบราณกับอุปกรณ์ช่วยเดิน

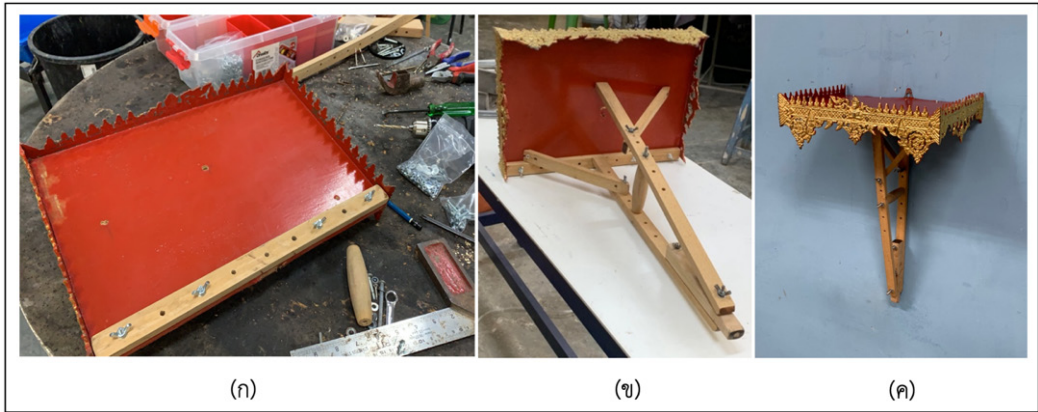
ภาพที่ 8 กระบวนการสร้างสรรค์วัตถุที่ 2 เรียงลำดับการซ่อมสร้างจาก (ก) ไป (ง)
(อรวี บำเพ็ชร, ประเทศไทย, 2565, ภาพถ่ายส่วนตัว)

วัตถุที่ 3 แก้วพลาสติกกับไม้เท้า 3 ขา

ภาพที่ 9 กระบวนการสร้างสรรค์วัตถุที่ 3 เรียงลำดับการซ่อมสร้างจาก (ก) ไป (ง)
(อรวี บำเพ็ชร, ประเทศไทย, 2565, ภาพถ่ายส่วนตัว)

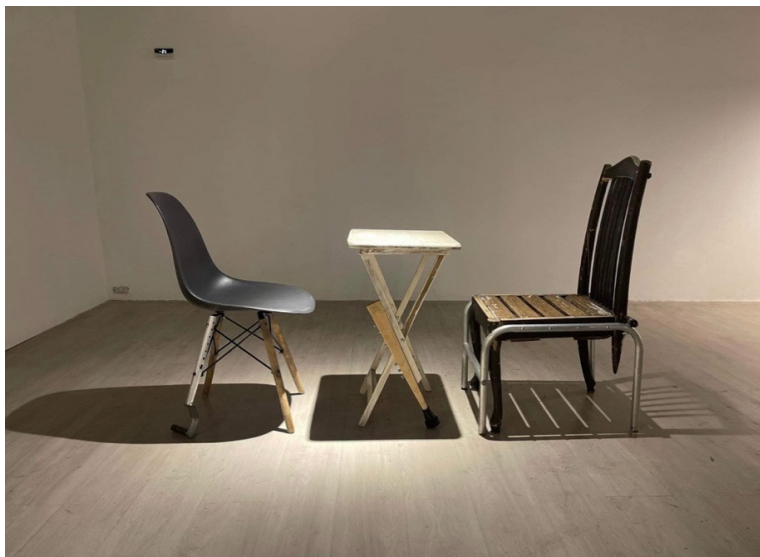
วัตถุที่ 4 หิ้งพระแขวนผนังกับไม้ค้ำยัน

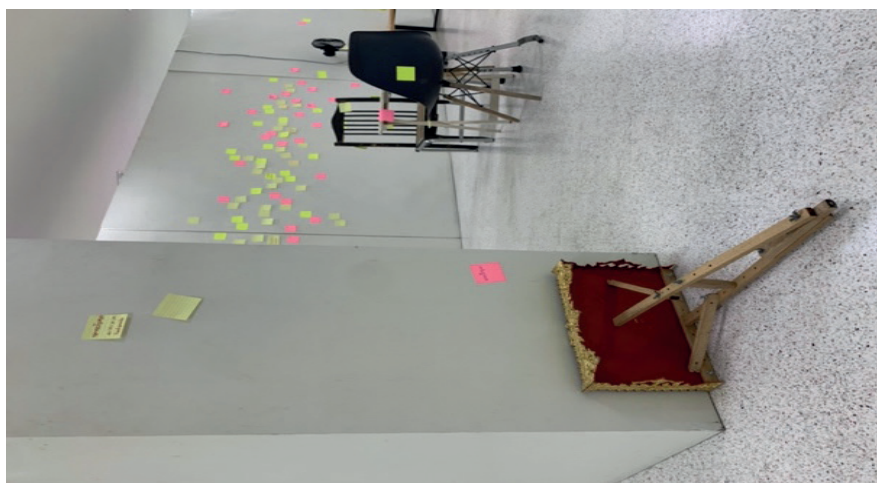
ภาพที่ 10 กระบวนการสร้างสรรค์วัตถุที่ 4 เรียงลำดับการซ่อมสร้างจาก (ก) ไป (ค)
(อรวี บำเพ็ชร, ประเทศไทย, 2565, ภาพถ่ายส่วนตัว)

จากการซ่อมสร้างวัตถุทั้ง 4 ชิ้น โดยนำอุปกรณ์ทางการแพทย์เข้ามาทดแทนส่วนที่หายไป ความต่างของวัสดุและสิ่งที่ไม่เข้ากัน เผยให้เห็นศักยภาพของวัตถุที่มากกว่าสิ่งที่วัตถุ “เป็น” เช่น อุปกรณ์ช่วยเดินเมื่อถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของโต๊ะและเก้าอี้ หรือแม้แต่หิ้งพระ ทำให้วัตถุเหล่านั้นไม่ได้เป็นเพียงอุปกรณ์ช่วยรักษาคคน แต่กลายเป็นขาโต๊ะ ขาเก้าอี้ และแขนรับหิ้งพระ นอกจากนี้ กระบวนการซ่อมสร้างยังทำให้วัตถุที่เคยเป็นสิ่งของเครื่องใช้ ได้กลายเป็นวัตถุที่กระตุ้นให้เกิดกระบวนการทางความคิด จากความพยายามเชื่อมโยงและทำความเข้าใจต่อ “การมีอยู่” ของวัตถุที่ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์

เมื่อนำวัตถุหักพังมาสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการซ่อมสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงนำมาสู่วิธีการจัดวาง (Installation) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างสรรค์ ที่ชวนให้ผู้ชมเห็นถึงปรากฏการณ์การรับรู้ที่เกิดขึ้นภายในตนเองกับการมีอยู่ของวัตถุ โดยวัตถุเหล่านั้นถูกจัดวางเพื่อสร้างการรับรู้ที่ดูเหมือนคุ้นชินและแปลกที่แปลกทางไปในขณะเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยได้นำแรงบันดาลใจจากการศึกษาผลงาน Untitled Works (1989-2008) โดยใช้การจัดวางที่ดูเหมือนผิดไปจากความเป็นปกติหรือความเข้าใจ เพื่อกระตุ้นและท้าทายการรับรู้ต่อความเป็นวัตถุ โดยที่วัตถุยังคงเป็นเช่นนั้น ๆ แม้จะไม่ได้อยู่ในกรอบการรับรู้ที่เคยเข้าใจ ทำให้เกิดประสบการณ์ทางสุนทรียะที่ส่งผลต่อกระบวนการทางความคิด ขยายขอบเขตการรับรู้และเข้าใจ “การมีอยู่” ของสิ่งรอบตัว

ภาพที่ 11 ผลงาน *อยู่ดีกินหวาน บำทรมาน ตึกผลาญหม่นไหม้* (2566) ขนาด กว้าง 50 × ยาว 120 × สูง 100 เซนติเมตร (พรรััก เซาวนโยธิน, ประเทศไทย, 2566, ภาพถ่ายส่วนตัว)

ภาพที่ 12 ผลงาน *บุญรักษา* (2566) ขนาด กว้าง 42 × ลึก 30 × สูง 62 เซนติเมตร (อรวี บำเพ็ชร, ประเทศไทย, 2566, ภาพถ่ายส่วนตัว)

7. การสรุปผลและการอภิปรายผล

บทความวิจัย เรื่อง “กวีวัตถุ: การเคลื่อนตัวของวัตถุสู่งานสร้างสรรค์ภายใต้แนวคิดกวีทิวาวัตถุ” เป็นการศึกษาและสร้างสรรค์ทางศิลปะเพื่อให้เกิดกระบวนการรับรู้วัตถุเชิงกวีทิวา ด้วยแนวคิดกวีทิวาวัตถุ หรือ OOO (Object-Oriented Ontology) ได้สัมฤทธิ์ผลในการสร้างสรรค์ผลงาน ดังนี้

7.1 เกิดการรับรู้ “การมีอยู่” ของวัตถุและมุมมองแบบปลายเปิด

การศึกษาถึงแนวคิดกวีทิวาวัตถุทำให้เข้าใจถึงปรากฏการณ์การรับรู้การมีอยู่ของวัตถุ ทั้งที่ปรากฏ (present-at-hand) และไม่ปรากฏ (present-before-hand) ผ่านร่องรอยชำรุดของวัตถุ เมื่อนำแนวคิดนี้ ไปสู่กระบวนการซ่อมสร้าง จึงทำให้เห็นการมีอยู่ของวัตถุที่อยู่นอกเหนือขอบเขตความคิด ความเข้าใจ หรือคำจำกัดความที่มนุษย์กำหนดขึ้น อันเผยถึง “ความเป็นไปได้อื่น ๆ” ที่วัตถุสามารถเป็นได้

กล่าวได้ว่า การศึกษานี้เป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้ผู้วิจัยกลับมาสังเกต “การมีอยู่” ของสิ่งต่าง ๆ อีกครั้ง และเป็นการเปิดโอกาสให้ตนเองได้เป็นอิสระจากการกระทำบนฐานคิดของมนุษย์ที่มองโลกจากภายใน ตนเองออกไป

7.2 เกิดการสร้าง “กระบวนการสร้างสรรค์ทางประติมากรรม” จากการรับรู้การมีอยู่ของวัตถุ

กระบวนการสร้างสรรค์ในงานวิจัยนี้ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อให้วัตถุกลับมาใช้งานได้ หากแต่เป็นการถ่ายทอดการรับรู้ “การมีอยู่ของวัตถุ” ผ่านวัตถุหักพัง ซึ่งทำให้เกิดการเคลื่อนตัวจาก “การซ่อมแซม” ในงานฝีมือ (Craft) ไปสู่กระบวนการ “การซ่อมสร้าง” ในงานศิลปะ (Art)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การประกอบร่วมกันของวัตถุที่มีความแตกต่างกัน เมื่อถูกนำมาใช้ใน กระบวนการสร้างสรรค์และการจัดวางที่ดูเหมือน “ผิดที่ผิดทาง” โดยเมื่อวิเคราะห์ด้วยแนวคิดกวีทิวาวัตถุ แล้ว กลับมิใช่ภาวะที่ผิดปกติ หากแต่ “ความผิดที่ผิดทาง” นั้น เป็นการตีความและให้ความหมายจาก กรอบจำกัดของมนุษย์

กระบวนการสร้างสรรค์นี้จึงกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางความคิด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ ทางสุนทรีย์ และกล่าวได้ว่า วัตถุได้เคลื่อนตัวจาก “สิ่งของ” ไปสู่ “ความเป็นวัตถุ” ภายในตัวงานศิลปะ ด้วยเช่นกัน

8. ข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการสร้างสรรค์ทางประติมากรรมที่เผยให้เห็น “การเคลื่อนไปของสภาวะวัตถุ” จากกระบวนการซ่อมสร้าง ซึ่งทำให้วัตถุนั้น ๆ เป็นมากกว่าสิ่งที่ตัววัตถุเคยเป็น ผลการวิจัยจึงอาจเป็นอีกหนึ่ง แนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษางานด้านวัสดุหรือวัตถุ เพื่อค้นหาความเป็นไปได้ในการสร้างสรรค์ทางศิลปะ และงานออกแบบ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า เมื่อการรับรู้ “การมีอยู่ของวัตถุหักพัง” สามารถนำไปสู่กระบวนการซ่อมสร้างในเชิงศิลปะได้แล้ว การรับรู้ “การมีอยู่ของวัตถุอื่น ๆ” เช่น วัตถุทางวัฒนธรรม ก็น่าจะสามารถนำไปสู่การจัดการกับวัสดุหรือวัตถุในรูปแบบอื่น ๆ ได้อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในเชิงแนวคิด การตีความ และการสร้างสรรค์

9. รายการอ้างอิง

- แก๊งกิจ กิติเรียงลาภ. (2563). *Object-oriented ontology in one hour: OOO เบื้องต้นสำหรับอ่านจบได้ใน 1 ชั่วโมง*. กรุงเทพมหานคร: อีลูมินันซ์ อีดิชัน.
- นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ. (2564ก). *มานุษยวิทยาวัตถุ (Materiality and the anthropology of material culture)*. สืบค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2567, จาก https://sac-research.sac.or.th/uploads/article//2021_20210917100251-1.pdf
- นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ. (2564ข). *ภาววิทยาวัตถุ (Object-oriented ontology)*. สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.sac.or.th/portal/th/article/detail/287>
- ปรินิพนธ์ นำพบสันติ. (2566, 8 มีนาคม). *คินสึจิ: การเยียววจิตใจที่ไม่จำเป็นต้องลบรอยแผล แต่มองความไม่สมบูรณ์แบบเป็นเรื่องปกติ*. สืบค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2567, จาก <https://thepotential.org/life/kintsugi/>
- Dialogist. (n.d.). Tatiane Freitas. *Dialogist. Vol. IV, Issue II*. Retrieved October 10, 2023, <https://dialogist.org/v4i2-tatiane-freitas?rq=Titian>
- Guggenheim. (2015). *Doris Salcedo, untitled works, 1989-2008*. Retrieved November 8, 2022, from <https://www.guggenheim.org/audio/track/doris-salcedo-untitled-works-1989-2008>
- Mothes, K. (2023). *Tatiane Freitas meticulously splices contemporary acrylic elements onto traditional wooden furniture*. Retrieved October 10, 2023, from <https://www.thisiscolossal.com/2023/08/tatiane-freitas-my-new-old-series/>
- Smithsonian. (2020). *The beauty of broken objects*. Retrieved March 10, 2023, from <https://www.si.edu/newsdesk/snapshot/beauty-broken-objects>